RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 72.661/1
van 20 februari 2023

over:

een ontwerp van decreet ‘betreffende het realisatiegerichte instrumentarium’ (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/10) en amendementen nrs. 19 tot 24 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/12 en nr. 194/13)

‡LW-CACXNBAFC-HCGGBQW‡

Op 2 december 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitster van het Vlaams Parlement verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van decreet ‘betreffende het realisatiegerichte instrumentarium’ (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/10) en amendementen nrs. 19 tot 24 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/12 en nr. 194/13).

Het ontwerp en de amendementen zijn door de eerste kamer onderzocht op 9 februari 2023. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 februari 2023.

*

‡LW-CACXNBAFC-HGGBQW‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

DRAAGWIJDTE VAN HET ONDERZOEK

2.1. In de adviesaanvraag deelt de Voorzitster van het Vlaams Parlement mee dat zij met toepassing van artikel 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State de tekst voorlegt die is aangenomen "door de commissie (*Parl. Doc.* Vl. Parl. 2019-2020, nr. 194/10 vanaf blz. 29) én de amendementen voorgesteld na indiening van het verslag op het ontwerp van decreet betreffende het realisatiegerichte instrumentarium (*Parl. Doc.* Vl. Parl. 2019-2020, nr. 194/12 en 194/13)".

De in commissie aangenomen tekst en de amendementen die de Voorzitster van het Vlaams Parlement om advies voorlegt, dateren van na de adviezen 64.038/1 en 68.580/1 die de afdeling Wetgeving eerder gegeven heeft over respectievelijk een 'voorontwerp van decreet betreffende het realisatiegerichte instrumentarium'[2] en over een 'amendement op het ontwerp van decreet 'betreffende het realisatiegerichte instrumentarium'[3].

In haar advies 69.435/AV van 3 juni 2021[4] heeft de Algemene Vergadering van de afdeling Wetgeving in herinnering gebracht dat het vaste adviespraktijk is dat de afdeling Wetgeving geen advies verleent over bepalingen die al eerder onderzocht zijn of die gewijzigd zijn ten gevolge van in eerdere adviezen gemaakte opmerkingen, tenzij de juridische context intussen gewijzigd is.[5]

2.2. Past men de onder 2.1 beschreven vaste adviespraktijk toe op de heden om advies voorgelegde teksten, dan dient het onderzoek ervan op de hierna volgende wijze beperkt te worden.

Wat de door de bevoegde parlementaire commissie aangenomen tekst betreft (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/10), vallen de artikelen 104, 108, eerste lid, en 115, te beschouwen als bepalingen die nieuw zijn en die niet eerder om advies aan de afdeling Wetgeving zijn voorgelegd of die niet beogen aan dergelijk advies gevolg te geven. De artikelen 7, § 3, 23,

[1] Aangezien het gaat om een ontwerp van decreet en een aantal bijhorende amendementen, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

[2] Adv.RvS 64.038/1 van 30 oktober 2018 over een voorontwerp van decreet 'betreffende het realisatiegerichte instrumentarium' (*Parl.St*. Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/1, 329-358).

[3] Adv.RvS 68.580/1 van 17 februari 2021 over amendement nr. 11 op het ontwerp van decreet 'betreffende het realisatiegerichte instrumentarium' (*Parl.St*. Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/5).

[4] Adv.RvS 69.435/AV van 3 juni 2021 over amendementen nrs. 46 tot 50 op een ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', (*Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/11).

[5] Deze vaste adviespraktijk werd achteraf nog bevestigd in onder meer advies 69.598/AV van 23 juni 2021 over amendementen nrs. 51 tot 61 op het ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 14 augustus 2021 (*Parl.St*. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/13) en in advies 69.773/AV van 7 juli 2021 over amendementen nrs. 62 tot 77 op hetzelfde wetsontwerp (*Parl.St*. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/15).

‡LW-CACXNBAFC-HGGBQW‡

§ 5, 38 en 102 van de door de commissie aangenomen tekst hebben betrekking op het verwerken van persoonsgegevens en worden eveneens in het onderzoek betrokken in het licht van de recente adviespraktijk van de afdeling Wetgeving en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof op dat vlak. Wat de bepalingen van de door de commissie aangenomen tekst betreft die niet worden onderzocht in het voorliggende advies, wordt verwezen naar de eerder in dat verband uitgebrachte adviezen van de afdeling Wetgeving.

De om advies voorgelegde amendementen nrs. 19 tot 24 bij het ontwerp van decreet 'betreffende het realisatiegericht instrumentarium' (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/12 en *Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/13) bevatten nieuwe bepalingen die voor het eerst aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd. De betrokken amendementen worden bijgevolg onderzocht.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Door de commissie aangenomen ontwerp (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/10)

Artikelen 7, § 3, 23, § 5, 38 en 102

3.1. De artikelen 23, § 5, en 38 van het ontwerp van decreet bevatten regels in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de Vlaamse Grondenbank. De artikelen 7, § 3, en 102 van het ontwerp bevatten gelijkaardige bepalingen ten aanzien van de landcommissies.

In artikel 7, § 3, van het ontwerp, wordt de Vlaamse Regering opgedragen om de persoonsgegevens die de landcommissie verwerkt nader te omschrijven. Ook bepaalt de Vlaamse Regering de categorieën persoonsgegevens die de landcommissie kan opvragen bij andere instanties en overheden.

In artikel 23, § 5, van het ontwerp, wordt de Vlaamse Regering opgedragen om de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om de taken van de Vlaamse Grondenbank uit te oefenen, nader te omschrijven, en om de categorieën van persoonsgegevens die kunnen worden opgevraagd bij andere instanties en overheden nader te bepalen.

Het ontworpen artikel 4, § 3, van het decreet van 16 juni 2006 'betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen' (artikel 38 van het ontwerp), luidt:

> "De Vlaamse Grondenbank bewaart de gegevens, met inbegrip van persoonsgegevens, voor de uitoefening van de taken, vermeld in artikel 5, gedurende de termijnen die worden bepaald in de selectieregels die de Vlaamse Landmaatschappij heeft opgesteld overeenkomstig het Bestuursdecreet van 7 december 2018."

Artikel 102 van het ontwerp strekt tot het vervangen van artikel 2.2.4 van het decreet van 28 maart 2014 'betreffende de landinrichting'. In de nieuwe bepaling wordt onder meer vermeld dat "[d]e landcommissies … de persoonsgegevens [bewaren] gedurende de termijnen die noodzakelijk zijn om de taken, vermeld in artikel 2.2.1, te vervullen, overeenkomstig de regels die zijn opgenomen in het Bestuursdecreet van 7 december 2018 in verband met het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten" en wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid

‡LW-CACXNBAFC-HGGBQW‡

verleend om nadere regels vast te stellen voor de werking en de taken van het secretariaat van de landcommissies.

3.2. In advies 68.936/AV van 7 april 2021[6] heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, met betrekking tot regelingen die de verwerking van persoonsgegevens als voorwerp hebben, het volgende opgemerkt:

> "Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel (…) dient te worden nageleefd.
>
> Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de 'essentiële elementen' voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.[7]
>
> Bijgevolg moeten de 'essentiële elementen' van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens."

Uit wat voorafgaat volgt dat het niet aan de Vlaamse Regering kan worden overgelaten om zelf de essentiële elementen van de gegevensverwerking te regelen, zoals onder meer die betreffende de categorieën van te verwerken gegevens. Het staat aan de decreetgever om de betrokken elementen vast te stellen. De onder randnummer 3.1 vermelde bepalingen van het ontwerp dienen vanuit dat oogpunt aan een bijkomend onderzoek te worden onderworpen in zover erin aan de Vlaamse Regering bevoegdheden worden gedelegeerd op het vlak van de gegevensverwerking. Zo nodig zal de tekst van het ontwerp van decreet moeten worden aangevuld met een regeling van de reeds genoemde essentiële gegevens inzake gegevensverwerking.

Het kan evenmin aan de Vlaamse Landmaatschappij worden overgelaten om de bewaartermijn van persoonsgegevens te bepalen in de selectieregels opgesteld overeenkomstig het Bestuursdecreet van 7 december 2018, noch kan voor het regelen van de bewaartermijn van dergelijke gegevens worden volstaan met een algemene verwijzing naar dat decreet. De voornoemde selectieregels zijn, specifiek wat de bewaartermijn betreft, die welke worden opgemaakt met toepassing van artikel 87, § 1, eerste lid, 2°, van het Bestuursdecreet van

---

[6] Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', *Parl.St*. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119, opm. 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1 en GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

[7] *Voetnoot 175 van het aangehaalde advies*: Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

‡LW-CACXNBAFC-HGGBQW‡

7 december 2018. In dat verband moet worden herinnerd aan de opmerking die de afdeling Wetgeving eerder in advies 71.656/1 van 29 juni 2022[8] heeft geformuleerd met betrekking tot de verwijzing naar de artikelen III.80 tot III.89 van het Bestuursdecreet, wat de verwerking van persoonsgegevens betreft, en die luidde:

> "In artikel 2 van het voorontwerp wordt niet bepaald gedurende welke periode het betrokken agentschap, het lokaal bestuur of de VGC de uitgewisselde gegevens zullen bewaren, terwijl dit nochtans een essentieel element uitmaakt om de voorspelbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens te waarborgen.
>
> In de memorie van toelichting wordt weliswaar verwezen naar de artikelen III.80 tot III.89 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en wordt vermeld dat persoonsgegevens onderdeel zijn van bestuursdocumenten. Zelfs al zouden de bedoelde persoonsgegevens inderdaad kunnen worden beschouwd als onderdeel van bestuursdocumenten is in de voornoemde artikelen evenwel geen bewaartermijn opgenomen. Uit deze artikelen valt enkel af te leiden dat de regels voor het beheer en de bewaring van bestuursdocumenten moeten worden vastgelegd in 'beheersregels' (artikel III.81, § 2, eerste lid, van het Bestuursdecreet) en dat voor elke categorie van bestuursdocumenten een 'selectieregel' moet worden opgemaakt, welke een gemotiveerde bewaartermijn moet bevatten (artikel III.87, § 1, eerste lid, 2°, van het Bestuursdecreet).
>
> Vermits de bewaartermijn als een essentieel element van de verwerking van persoonsgegevens moet worden beschouwd, kan het bepalen van die termijn niet zonder meer worden gedelegeerd, en al helemaal niet worden overgelaten aan een door een overheidsinstantie aangeduide verantwoordelijke die, overeenkomstig artikel III.81, § 2, tweede lid, van het Bestuursdecreet de beheersregels 'vastlegt, opvolgt en uitvoert'.
>
> Artikel 2 van het voorontwerp zal derhalve nog moeten worden aangevuld met een bepaling inzake de maximale bewaartermijn van de te verwerken gegevens."

Een gelijkaardige opmerking dient te worden gemaakt met betrekking tot de onder randnummer 3.1 vermelde bepalingen waarin voor het regelen van de bewaartermijn van de betrokken persoonsgegevens wordt gerefereerd aan het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Artikel 104

4. In het ontworpen artikel 75, § 3, 4°, van het decreet van 25 april 2014 'betreffende de omgevingsvergunning' wordt bepaald dat de lasten die de bevoegde overheid aan een omgevingsvergunning kan verbinden, betrekking kunnen hebben op "de storting van een geldwaarde, bestemd voor het ruimtelijk beleid, op voorwaarde dat dit geregeld wordt in een

[8] Adv.RvS 71.656/1 van 29 juni 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 10 november 2022 'tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie en het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin', opm. 4.

‡LW-CACXNBAFC-HGGBQW‡

stedenbouwkundige verordening als vermeld in artikel 2.3.1 en 2.3.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening”.[9]

Het is niet duidelijk welke de precieze juridische aard is van de beoogde financiële storting. In de mate dat ermee belastingen zouden worden mogelijk gemaakt dient erover te worden gewaakt dat bij een gewestelijke regeling[10] het legaliteitsbeginsel vervat in de artikelen 170 van de Grondwet wordt nagekomen.[11] Het verdient aanbeveling om de verantwoording bij het amendement dat aan de basis ligt van de aangehaalde bepaling op dat punt aan te vullen.[12]

Artikelen 108, eerste lid, en 115

5. Bij deze artikelen zijn er geen opmerkingen.

Amendementen nrs. 19 tot 24 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/12 en *Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/13)

Strekking

6. De amendementen nrs. 19 tot 24 wijzigen het in commissie aangenomen ontwerp van decreet ‘betreffende het realisatiegerichte instrumentarium’. De beoogde wijzigingen houden een aanpassing in op het vlak van het bepalen van de eigenaarswaarde in, enerzijds, de regeling van de compenserende vergoedingen (amendement nr. 19) en, anderzijds, de regeling van de koopplichten (amendement nr. 20). Voorts worden de elementen aangevuld die een ruimtelijk uitvoeringsplan bevat (amendement nr. 21) en wordt bepaald dat een bestemmingswijziging na verloop van tien jaar of meer geen planschadevergoeding meer doet ontstaan (amendement nr. 22). De Vlaamse Regering wordt opgedragen om voor de berekening van de planbatenheffing een regeling uit te werken die in evenwicht is met de geldende regeling voor planschadevergoeding (amendement nr. 23). Er worden aan het bevoegde agentschap bepaalde rapporteringsverplichtingen opgelegd over de uitgekeerde planschadevergoedingen, de invulling van de criteria opgenomen in artikel 14, § 3, van het ontwerp van decreet, de methodiek voor de inschatting van de grond- en transactieprijzen en de behandelingstermijnen van dossiers voor de landcommissies (amendement nr. 24).

[9] Artikel 2.3.1 van de betrokken codex betreft de gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen die door de Vlaamse Regering kunnen worden vastgesteld. Artikel 2.3.2 van dezelfde codex betreft provinciale en gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen die worden vastgesteld door respectievelijk de provincieraad en de gemeenteraad. De artikelen 62 en 63 van het ontwerp strekken tot het wijzigen van respectievelijk de voornoemde artikelen 2.3.1 en 2.3.2.

[10] Enkel voor een gewestelijke regeling is de Vlaamse Regering bevoegd om een stedenbouwkundige verordening vast te stellen. Op provinciaal en gemeentelijk niveau zijn dat de provincieraad en de gemeenteraad.

[11] Zie ook in verband met het betrokken legaliteitsbeginsel de opmerking onder randnummer 11.

[12] Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 194/7, 94-95.

‡LW-CACXNBAFC-HGGBQW‡

Amendement nr. 19

7. Artikel 14, § 3, van het ontwerp van decreet, zoals het door de commissie is aangenomen, bepaalt dat de eigenaarswaarde bestaat uit de venale waarde die onder meer wordt bepaald aan de hand van de objectieve factoren die in die paragraaf worden opgesomd. Aan amendement nr. 19 ligt de bedoeling ten grondslag om de eigenaarswaarde niet te baseren op de venale waarde, maar wel "op een forfaitair vergoedingssysteem op basis van mediaantransactieprijzen dat rekening houdt met (…) degressieve objectieve correctiefactoren" die overeenstemmen met de factoren die nu al worden opgesomd in artikel 14, § 3, van het ontwerp.

In de verantwoording bij het amendement wordt vermeld waarom de verwijzing naar het begrip "venale waarde", in de inleidende zin van artikel 14, § 3, van het ontwerp van decreet, voor het bepalen van de eigenaarswaarde problematisch is en waarom het noodzakelijk is om met het amendement "een fairder en meer transparant systeem" in te voeren. Er moet evenwel worden opgemerkt dat het systeem dat wordt beoogd met het amendement uitgaat van een aantal begrippen waarvan de draagwijdte onvoldoende duidelijk blijkt uit de met het amendement voorgestelde tekst, waardoor de methodiek die ten grondslag ligt aan het forfaitair vergoedingssysteem onvoldoende nauwkeurig valt af te bakenen en het inzicht in het gehanteerde systeem wordt bemoeilijkt. Zo is niet duidelijk waaraan het begrip "mediaantransactieprijzen" precies refereert en op welke wijze de "degressieve" toepassing van de beoogde correctiefactoren zal gebeuren. Weliswaar heeft de gemachtigde de betrokken punten nader toegelicht aan de Raad van State, maar dit neemt niet weg dat de tekst van het amendement op zich duidelijker zou moeten zijn wil men vermijden dat er rechtsonzekerheid wordt geschapen.

Amendement nr. 20

8. Amendement nr. 20 strekt ertoe artikel 26, § 2, tweede lid, van het ontwerp van decreet, waarin de "eigenaarswaarde" wordt omschreven als "de venale waarde, die onder meer bepaald wordt aan de hand van de objectieve factoren, vermeld in artikel 14, § 3, [van het ontwerp van decreet]", te vervangen door een bepaling die de "eigenaarswaarde" omschrijft als "de waarde, die wordt bepaald op basis van de verwervingswaarde en [die] rekening [houdt] met de objectieve factoren die de waarde van een onroerend goed kunnen beïnvloeden".

Er moet worden vastgesteld dat de "eigenaarswaarde" in amendement nr. 20 op een andere wijze wordt bepaald dan het geval is in amendement nr. 19. De gemachtigde bevestigde dit als volgt:

> "(…) de amendementen 19 en 20 bevatten een andere wijze om de 'eigenaarswaarde' te bepalen. Deze insteek is ingegeven vanuit politiek realisme. Beide, van elkaar verschillende, berekeningswijzen zijn te verkiezen boven het ontwerp van decreet voorgestelde berekeningswijze. Amendementen 19 en 20 zouden desgevallend dan ook niet beide goedgekeurd kunnen worden. De verwervingswaarde is de aankoopprijs die de eigenaars van het perceel heeft betaald bij het verwerven van het perceel".

‡LW-CACXNBAFC-HGGBQW‡

De verantwoording bij amendement nr. 20 blijft beperkt tot een verwijzing naar de verantwoording bij amendement nr. 19. Nochtans is het niet voor de hand liggend met het oog op de coherentie en de transparantie van de decreetgeving dat aan eenzelfde begrip (de "eigenaarswaarde") een inhoudelijk gedifferentieerde invulling wordt gegeven al naargelang het om de regeling inzake compenserende vergoedingen of die inzake koopplichten gaat. Afgezien van de vraag of het hoe dan ook denkbaar is dat de amendementen nrs. 19 en 20 en de erin vervatte verschillende benadering van het begrip "eigenaarswaarde" beide zouden kunnen worden aangenomen, rekening houdend met de praktische werkbaarheid ervan, zou het betrokken verschil in benadering in de loop van de verdere parlementaire bespreking het best nader worden verduidelijkt en verantwoord. Die gelegenheid zou dan te baat kunnen worden genomen om ook de tekst van de met amendement nr. 20 voorgestelde bepaling op bepaalde punten te expliciteren, zoals op het vlak van de vermelding dat met de erin vermelde "objectieve factoren" de factoren worden bedoeld die – zoals door de gemachtigde werd bevestigd – zijn opgenomen in artikel 14, § 3, van het ontwerp van decreet, en de eventuele indexering van de verwervingswaarde.

Amendement nr. 21

9. Bij dit amendement zijn er geen opmerkingen.

Amendement nr. 22

10. Amendement nr. 22 strekt ertoe een nieuw artikel 68/1 in te voegen in het ontwerp van decreet dat een ontworpen artikel 2.6.3/1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bevat. Het amendement houdt in dat een bestemmingswijziging na verloop van tien jaar of meer na de inwerkingtreding van de vroegere bestemming geen planschadevergoeding meer kan doen ontstaan en dat deze regeling wordt opgenomen in alle nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen vanaf de datum van inwerkingtreding van het ontworpen Instrumentendecreet.

Aan de gemachtigde werd gevraagd waarom de ontworpen tijdsbeperking enkel wordt ingevoerd voor een planschadevergoeding en niet voor andere eigenaarsvergoedingen. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

> "Dit amendement verwijst enkel naar de planschadevergoeding, vermeld in artikel 2.6.1, §1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Er is enkel voor deze vergoeding gekozen omdat de toekenning van deze vergoeding in de praktijk de zwaarste budgettaire impact zal hebben."

‡LW-CACXNBAFC-HCGGBQW‡

Het ontworpen artikel 2.6.3/1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening doet een verschil in behandeling ontstaan tussen eigenaars al naargelang deze zich op een planschade- dan wel een andere vergoeding beroepen. Dergelijk verschil zal moeten kunnen worden verantwoord in het licht van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel en verdient vanuit die optiek nadere aandacht in het verdere verloop van de parlementaire bespreking.[13]

Amendement nr. 23

11. Amendement nr. 23 strekt tot het vervangen van artikel 72 van het ontwerp van decreet dat op zijn beurt artikel 2.6.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening vervangt. Luidens de bij het amendement voorgestelde artikel 2.6.11 van de voornoemde codex wordt, voor de berekening van de planbatenheffing, door de Vlaamse Regering een regeling uitgewerkt die in evenwicht is met de geldende regeling voor planschadevergoeding. Volgens de gemachtigde wil het amendement het mogelijk maken om “de hoogte (het percentage; de berekeningswijze) van de planbatenvergoeding af [te stemmen] op de uiteindelijk goedgekeurde planschaderegeling”.

Momenteel bevatten de artikelen 2.6.10 en 2.6.11 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de elementen voor de berekening van het bedrag van de planbatenheffing die als een belasting moet worden beschouwd.[14]

Uit de artikelen 170, § 2, en 172, tweede lid, van de Grondwet, kan worden afgeleid dat geen enkele belasting kan worden geheven en dat geen enkele vrijstelling van belasting kan worden verleend zonder instemming van de belastingplichtigen, uitgedrukt door hun vertegenwoordigers. Daaruit volgt dat de fiscale aangelegenheid een bevoegdheid is die te dezen door de Grondwet aan het decreet wordt voorbehouden en dat elke delegatie die betrekking heeft op het bepalen van een van de essentiële elementen van de belasting in beginsel ongrondwettig is.

De voormelde grondwetsbepalingen gaan evenwel niet zover dat ze de decreetgever ertoe zouden verplichten elk aspect van een belasting of van een vrijstelling zelf te regelen. Een aan een andere overheid verleende bevoegdheid is niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld.

Tot de essentiële elementen van de belasting behoren de aanwijzing van de belastingplichtigen, de belastbare materie, de heffingsgrondslag, de aanslagvoet en de eventuele belastingvrijstellingen.[15]

[13] Of daarbij als verantwoording kan worden volstaan met een loutere verwijzing naar de budgettaire impact kan worden betwijfeld.

[14] GwH 6 april 2011, nr. 50/2011, B.57.4; GwH. 10 maart 2022, nr. 35/2022, B.7.1; GwH. 12 mei 2022, nr. 64/2022, B.2.1; GwH 19 januari 2023, nr. 11/2023, B.2.1.

[15] GwH 23 februari 2017, nr. 30/2017, B.11.

‡LW-CACXNBAFC-HGGBQW‡

De opdracht aan de Vlaamse Regering om voor de berekening van de planbatenheffing een regeling uit te werken “die in evenwicht is met de geldende regeling voor planschadevergoeding”, beantwoordt in zijn algemeenheid niet aan het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 170 van de Grondwet. De opdracht heeft bovendien betrekking op een essentieel element van de planbatenheffing dat door de decreetgever zelf voorafgaandelijk op een voldoende afgebakende wijze moet worden vastgesteld. Amendement nr. 23 moet in het licht van wat voorafgaat grondig worden herzien.

Amendement nr. 24

12. Amendement nr. 24 strekt tot het invoegen van een artikel 9/1 in het ontwerp van decreet. Ter wille van de duidelijkheid van de regelgeving wordt de redactie van de voorgestelde bepaling het best aan een bijkomend onderzoek onderworpen. Zo lijkt de zinsnede “en de behandelingstermijnen inzake de behandelingstermijnen van dossiers die worden gehanteerd door de landcommissies” niet correct.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES Marnix VAN DAMME

‡LW-CACXNBAFC-HCGGBQW‡